

ЗАКОН О ЦИВИЛНОЈ СЛУЖБИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се: остваривање права на приговор савести лица која подлежу војној обавези; извршавање војне обавезе у цивилној служби; права и обавезе лица која се упућују у цивилну службу; права и обавезе органа, организација, установа и јединица у чијој је надлежности спровођење цивилне службе; вршење цивилне службе; обука лица у цивилној служби; контрола вршења цивилне службе; резервни састав; накнаде за вршење цивилне службе; евиденција, надзор и финансирање цивилне службе; врсте и висина казни за неизвршавање обавеза у цивилној служби, као и друга питања од значаја за цивилну службу.

Члан 2.

Основни појмови који се користе у овом закону имају следећа значења:

- 1) **цивилна служба** је служба којом војни обвезник замењује служење војног рока са оружјем или без оружја а која се извршава у органима, организацијама, установама и јединицама одређеним решењем министра одбране, као и цивилна служба у резервном саставу.
- 2) **орган, организација, установа и јединица** у којој се врши цивилна служба (у даљем тексту: организација или установа) су: установе, јавна предузећа и организације које обављају научну, образовну, васпитну, културну, спортску, социјалну, здравствену, хуманитарну и другу делатност од општег друштвеног интереса; државни орган; орган аутономне покрајине и орган јединице локалне самоуправе, као и јединице, службе и други организациони делови система цивилне заштите организовани за заштиту и спасавање људи, материјалних и културних добара од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и катастрофа, последица тероризма, ратних и других већих несрећа које се финансирају из буџета.
- 3) **лице које уложи приговор савести** је војни обвезник (регрут и лице у резервном саставу) који из верских, моралних и других оправданих разлога савести жели да служење војног рока у Војсци Србије замени цивилном службом, под условима и на начин прописан законом.
- 4) **лице у цивилној служби** је лице које врши цивилну службу у организацији или установи, односно лице које је извршило цивилну службу и преведено у резервни састав.
- 5) **ужа унутрашња јединица Министарства одбране** је, у смислу овог закона, управа надлежна за послове војне, радне и материјалне обавезе и територијалне јединице Министарства одбране. Територијалне јединице Министарства одбране

образују се као центар Министарства одбране за јединицу локалне самоуправе и Регионални центар Министарства одбране.

- б) **одговорно лице** је руководилац (начелник, управник, директор, секретар и друго) организације или установе у којој се врши цивилна служба.

Право на приговор савести

Члан 3.

Регруту који из верских, моралних или других оправданих разлога савести жели служење војног рока са оружјем да замени цивилном службом омогућиће се вршење цивилне службе, под условима и на начин који су прописани овим законом.

Извршавање цивилне службе обезбедиће се регруту који је оцењен способним за рад.

Приговор савести може да изјави и војни обвезник у резервном саставу Војске Србије, и то након истека периода од четири године од дана завршетка служења војног рока са оружјем.

За остваривање права и обавеза лица које врши цивилну службу одговорна је организација или установа у којој се врши цивилна служба у складу са овим законом.

Члан 4.

Министарство одбране је дужно да регруту у позиву за увођење у војну евиденцију, лекарске прегледе и одслужење војног рока достави обавештење о његовом праву на приговор савести и поступак за остваривање тог права.

Члан 5.

Право на приговор савести не може остварити војни обвезник (регрут и лице у резервном саставу):

- 1) који је поседовао или поседује дозволу за ношење или држање оружја;
- 2) који је подносио или је поднео захтев за ношење или држање оружја;
- 3) који је правноснажно осуђиван за кривично дело које се гони по службеној дужности или за кривично дело или прекршаје са елементима насиља које се гоне по приватној тужби;
- 4) који се бавио или се бави продајом или поправком оружја или муниције;
- 5) против кога је покренут или се води кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности;
- 6) који је више пута прекршајно кажњаван или осуђиван за изазивање или учествовање у нередима и тучама;
- 7) ако је регистрован као власник или колекционар ватреног или трофејног оружја;
- 8) ако је био или је члан ловачког, стрелачког, стреличарског или другог клуба, друштва или удружења које у својим активностима има употребу хладног или ватреног оружја;
- 9) ако се утврди да је у поднетом захтеву за цивилну службу дао неистините податке.

II. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПРИГОВОР САВЕСТИ

Члан 6.

Регрут који жели да се позове на приговор савести подноси писани захтев за цивилну службу са потребним доказима најкасније у року од осам дана од дана пријема позива за одслужење војног рока.

Захтев из става 1. овог члана подноси се ужој унутрашњој јединици Министарства одбране, у чијој се евиденцији регрут води.

Лице у резервном саставу које уложи приговор савести и захтева даље извршавање војне обавезе у цивилној служби захтев са потребним доказима доставља ужој унутрашњој јединици Министарства одбране.

Члан 7.

Захтев за извршавање војне обавезе у цивилној служби подноси се на обрасцу који прописује Министарство одбране.

Уз захтев за цивилну службу, војни обвезник прилаже:

- 1) доказ о школској и другој стручној спреми и посебним занимањима;
- 2) доказе из члана 5. овог закона;
- 3) лекарско уверење којим се доказује да је способан за рад.

Ако се уз захтев не приложе сви прописани докази, ужа унутрашња јединица Министарства одбране је дужна да од подносиоца захтева затражи да у року од осам дана достави потребну допуну података.

Захтев ужа унутрашња јединица Министарства одбране доставља Комисији за цивилну службу у року од три дана.

Центар за цивилну службу

Члан 8.

За планирање, организовање, координацију, контролу и спровођење цивилне службе у Министарству одбране образује се Центар за цивилну службу.

Одлуку о образовању Центра за цивилну службу доноси министар одбране.

Члан 9.

Центар за цивилну службу обавља послове који се односе на:

- 1) припрему и израду предлога подзаконских прописа и других аката којима се ближе уређује цивилна служба;
- 2) прикупљање, обраду података и израду предлога решења о одређивању организација или установа у којима се врши цивилна служба;

- 3) израду и доношење планова попуне организација или установа у којима се врши цивилна служба;
- 4) израду и доношење планова попуне јединица цивилне заштите и других снага одбране лицима из резервног састава;
- 5) остваривање права и обавезе лица у цивилној служби и организација или установа у којима се врши цивилна служба;
- 6) организовање и вршење цивилне службе;
- 7) поступак вођења евиденције лица у цивилној служби и резервном саставу;
- 8) контролу и надзор планирања, организовања и спровођења цивилне службе;
- 9) друге послове одређене овим и посебним законима.

У обављању послова из свог делокруга, Центар за цивилну службу сарађује са ресорним министарствима који обављају послове од значаја за вршење цивилне службе, органима државне управе надлежним за систем цивилне заштите, спасавања, осматрања, обавештавања и узбуњивања, органима јединица локалне самоуправе и надлежним командама, јединицама и установама Војске Србије.

Комисија за цивилну службу

Члан 10.

О упућивању регрута који је уложио приговор савести и који захтева извршавање војне обавезе вршењем цивилне службе одлучује Комисија за цивилну службу образована у складу са овим законом.

Комисија за цивилну службу се образује се у оквиру уже унутрашње јединице Министарства одбране.

Комисија за цивилну службу се образује као првостепена и другостепена.

Члан 11.

Првостепена комисија за цивилну службу (у даљем тексту: Првостепена) решава захтеве и статус лица која улажу приговор савести.

Првостепену комисију чини пет чланова: председник, заменик председника и три члана.

Првостепену комисију именује и разрешава министар одбране, односно лице које он овласти.

Три члана комисије се именују из састава Министарства одбране, један члан се именује из састава органа јединице локалне самоуправе из области рада и социјалне политике, а један члан из здравствене установе са територије органа јединице локалне самоуправе.

Првостепена комисија се именује на период од три године.

Члан 12.

Другостепена комисија за цивилну службу (у даљем тексту: Другостепена комисија) решава по жалбама на одлуке првостепене комисије.

Другостепена комисију чини пет чланова: председник, заменика председника и три члана.

Председник другостепене комисије се именује из састава Министарства одбране.

Заменик председника и чланови Другостепене комисије се именују из састава Министарства за рад и социјална питања, Министарства правде, Министарства здравља и органа јединица локалне самоуправе, на предлог надлежних министарстава и органа јединица локалне самоуправе.

Другостепену комисију именује односно разрешава министар одбране или лице које он овласти на период од три године.

Члан 13.

Организација, начин и поступак одлучивања, избор председника и заменика председника Првостепене и Другостепене комисије, као и друга питања од значаја за рад и функционисање Првостепене и Другостепене комисија прописује се Упутством за рад које доноси министар одбране.

За ангажовање и рад чланова Првостепене и Другостепене комисије именованих ван састава Министарства одбране припада накнада коју утврђује министар одбране.

Одлучивање по захтеву за цивилну службу

Члан 14.

Првостепена комисија по захтеву војног обвезника доноси решење којим се усваја или одбија захтев.

Првостепена комисија одлучује по захтеву у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Позивање на вршење цивилне службе врши се појединачним позивом који се доставља лицу, најкасније 15 дана пре дана јављања у организацију или установу.

Члан 15.

Лице коме је усвојен захтев за цивилну службу не може бити распоређено за вршење цивилне службе у организацији или установи у којој је:

- 1) запослен или је раније био запослен;
- 2) запослен члан његове уже породице (брачни друг и родитељи);
- 3) био на школовању односно студијама, или се школује односно студира.

Одговорно лице не може распоредити лице у цивилној служби на послове и радна места која су непопуњена по постојећој систематизацији организације или установе, као и на послове чијим би обављањем дошло до отпуштања запослених радника.

Члан 16.

Против решења Првостепене комисије којим се одбија захтев за цивилну службу може се поднети жалба, у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Жалба се подноси Другостепеној комисији преко уже унутрашње јединице Министарства одбране код које се води у евиденцији која је дужна да донесе решење по жалби, у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Решење Другостепене комисије је коначно у управном поступку.

Против решења из става 3. овог члана може се покренути управни спор.

III. ВРШЕЊЕ ЦИВИЛНЕ СЛУЖБЕ

Члан 17.

Цивилна служба траје девет месеци.

У дужину трајања вршења цивилне службе урачунавају се и нерадни дани.

Цивилна служба у резервном саставу се планира и извршава у јединицама цивилне заштите и другим снагама одбране.

Члан 18.

У цивилну службу регрут се упућује у календарској години у којој навршава 19 година, а најкасније до краја календарске године у којој навршава 27 година.

Изузетно од става 1. овог члана, регрут може бити под посебним условима упућен у цивилну службу, најкасније до краја календарске године у којој навршава 30 година.

Прописе о начину и поступку вршења цивилне службе доноси Влада Републике Србије, на предлог министара одбране.

Члан 19.

Регрут је дужан да се јави у организацију или установу у којој треба да извршава цивилну службу на место и у време назначено у позиву Првостепене комисије.

Ако се регрут не јави у организацију или установу на место и у време назначено у позиву, а свој недолазак не оправда, сматраће се да је одустао од коришћења права на приговор савести.

У случају из става 2. овог члана одговорно лице организације или установе, одмах по истеку времена за јављање регрута дужно је да обавести Првостепену комисију о његовом нејављању.

Члан 20.

Влада Републике Србије, на предлог министра одбране, одлучује о ангажовању лица која врше цивилну службу за учешће у спречавању настајања и отклањању последица елементарних непогода.

Председник Републике, на предлог Владе Републике Србије, одлучује о ангажовању резервног састава цивилне заштите у условима проглашеног ванредног стања на делу или

целокупној територији Републике Србије у временском периоду које је потребно за уклањање узрока и последица ванредног стања.

Одлагање и прекид вршења цивилне службе

Члан 21.

Регруту коме је усвојен захтев за цивилну службу, вршење цивилне службе, одлаже се:

- 1) ако је стекао својство јединог храниоца породице – (док те околности трају);
- 2) ако се други члан његовог домаћинства налази на служењу војног рока – (док тај члан не одслужи војни рок);
- 3) ако би услед смрти или тешке болести у породици или услед елементарне непогоде породица регрута била доведена у тежак материјални положај његовим упућивањем у цивилну службу – (док ти разлози постоје);
- 4) ако је засновао радни однос у својству приправника – (до завршетка приправничког стажа);
- 5) ако је примљен у радни однос на неодређено време, а због упућивања у цивилну службу не би био у могућности да се јави на рад у време које му је одређено, као и регруту који је у радном односу на одређено време, а има доказ да ће после истека одређеног времена бити примљен у радни однос на неодређено време, а најдуже до годину дана;
- 6) ако у породичном домаћинству нема другог члана способног за привређивање, а неопходно је да обави неодложне пољопривредне радове;
- 7) ако се из иностранства вратио у земљу ради вршења цивилне службе, а није у могућности да породицу збрине до дана упута у организацију или установу, а најдуже до три месеца.

Регрут из става 1. овог члана подноси захтев ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се води у евиденцији у року од осам дана од дана пријема позива за упућивање у цивилну службу и дужан је да уз захтев за одлагање вршења цивилне службе приложи потребне доказе.

Ужа унутрашња јединица Министарства одбране одлуку по захтеву из става 2. овог члана доноси у року од 15 дана.

Регруту из става 1. овог члана вршење цивилне службе може се одложити најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Регрут који по одредбама овог члана користи право на одлагање цивилне службе дужан је да обавести ужу унутрашњу јединицу Министарства одбране о насталој промени због које му то право престаје, у року од осам дана од дана настанка промене.

Члан 22.

По захтеву надлежног министарства, цивилна служба се одлаже регруту:

- 1) научном раднику истраживачу, који ради на научно истраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију;
- 2) врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије, због учешћа на светским, олимпијским и европским такмичењима;
- 3) уметнику због учешћа на манифестацијама од значаја за Републику Србију.

Цивилна служба одлаже се регруту из става 1. овог члана до годину дана, а најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Захтев из става 1. овог члана, уз доказе да регрут има статус научног радника истраживача, врхунског спортисте, члана репрезентације Републике Србије и уметника, подноси се Министарству одбране у року од 15 дана од дана пријема позив.

Члан 23.

Лице у цивилној служби може у току вршења цивилне службе поднети писани захтев за прекид цивилне службе и затражити наставак регулисања војне обавезе служењем војног рока са оружјем или без оружја. Захтев за прекид цивилне службе може се поднети најраније 15 дана, а најкасније 90 дана након ступања у цивилну службу.

Захтев из става 1. овог члана подноси се ужој унутрашњој јединици Министарства одбране, која је дужна да у року од осам дана донесе решење о поднетом захтеву и ако су испуњени прописани услови упути лице на служење војног рока са оружјем.

Ужа унутрашња јединица Министарства одбране пре упућивања регрута на служење војног рока са оружјем упутиће регрута на лекарске прегледе и испитивања ако лекарски прегледи нису извршени у прописаном року.

Уколико регрут буде оглашен способним за војну службу, ужа унутрашња јединица Министарства одбране одредиће му род, службу и војноевиденционалну специјалност (ВЕС) и упутити га у Војску Србије у наредном упутном року.

Ужа унутрашња јединица Министарства одбране из става 2. овог члана код које се лице води у евиденцији, одредиће дужину трајања војног рока, с тим да се два дана проведена у цивилној служби рачунају као један дан проведени у војној служби.

Лице из става 1. овог члана не може се више позвати на приговор савести.

Члан 24.

Регрут коме је одобрено вршење цивилне службе, а који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије и о томе обавестио Министарство одбране, не позива се на извршење цивилне службе док се не донесе решење по том захтеву.

Изузетно од става 1. овог члана, на вршење цивилне службе позива се регрут који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије уколико у тој календарској години навршава 27 година.

Орган Министарства унутрашњих послова надлежан за решавање о отпусту из држављанства дужан је да за регрута из става 1. овог члана који је поднео захтев у календарској години у којој навршава 27 година, захтев решава без одлагања и решење достави ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се регрут води у евиденцији.

Члан 25.

Лицу у цивилној служби прекида се цивилна служба:

- 1) ако се утврди постојање околности из члана 5. овог закона;

- 2) ако је за време вршења цивилне службе оцењен привремено неспособан или неспособан за рад;
- 3) ако неоправдано изостане из цивилне службе три дана непрекидно или пет дана са прекидима;
- 4) због повреде радне дужности утврђене коначном одлуком одговорног лица организације или установе и по окончаном дисциплинском поступку покренутог ради утврђивања одговорности за неизвршење радних дужности у току вршења цивилне службе;
- 5) ако је учинио радњу противну разлозима приговора савести или је изазвао дисциплинску или материјалну повреду дужности (туча, употреба хладног или ватреног оружја, конзумирање алкохола и опојних дрога, уништавање имовине и др.).

Ради провере оцене способности за рад из става 1. тачка 2. овог члана може се ангажовати надлежна војна здравствена установа.

Дисциплински поступак покренут против лица у цивилној служби из става 1. тачка 4. овог члана води комисија коју одреди одговорно лице, с тим да један члан комисије мора бити из састава Првостепене комисије која је лице упутила у цивилну службу.

Решење о прекиду цивилне службе из става 1. тачка 1. до 5. овог члана доноси Првостепена комисија и о томе обавештава организацију или установу и ужу унутрашњу јединицу Министарства одбране у чијој се евиденцији води лице у цивилној служби.

Лице из става 1. тач. 1, 3, 4. и 5. овог члана упућује се на служење војног рока са оружјем у јединице Војске Србије.

Члан 26.

По захтеву овлашћеног лица ресорног министарства може се прекинути вршење цивилне службе лицу научном раднику истраживачу, (ради учешћа на научно истраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију), врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије (ради учешћа на светским, европским и олимпијским такмичењима) и уметнику (ради учешћа на манифестацијама од интереса за Републику Србију), док трају разлози, а најкасније до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 27 година.

Захтев из става 1. овог члана подноси се Министарству одбране.

Члан 27.

Цивилна служба се прекида по захтеву лица у цивилној служби:

- 1) ако буде оцењено као привремено неспособан за рад;
- 2) због смрти или тешке болести члана породице;
- 3) због елементарних непогода и других несрећа којим би његова породица била доведена у тежак положај, услед његовог одсуства;
- 4) ако тражи да војну обавезу настави служењем војног рока са оружјем.

Лице у цивилној служби се може упутити надлежној медицинској установи ради оцене способности за вршење цивилне службе на лични захтев, по налогу одговорног лица организације или установе или по захтеву Првостепене комисије.

Цивилна служба прекида се решењем Првостепене комисије из разлога утврђеног у ставу 1. тачка 1. овог члана, када је код лица у цивилној служби настала промена здравственог стања која утиче на његову способност за цивилну службу, с тим да прекид може трајати најдуже две године.

Ако је цивилна служба прекинута из разлога утврђених у ставу 1. тачка 3. овог члана, прекид цивилне службе може трајати најдуже до шест месеци од дана прекида службе.

Члан 28.

Против решења о одлагању и прекиду цивилне службе, лица у цивилној служби могу да поднесу жалбу Другостепеној комисији, у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења, осим ако лице које подноси жалбу извршава цивилну службу.

За време трајања поступка по жалби против решења о прекиду цивилне службе, лице у цивилној служби наставља да врши цивилну службу.

Другостепена комисија доноси решење по жалби у року од осам дана од дана пријема жалбе.

Против решења из става 4. овог члана може се покренути управни спор.

Премештај лица у цивилној служби

Члан 29.

Цивилна служба се врши у организацији или установи у месту које је одређено позивом за извршење цивилне службе.

Лице у цивилној служби, у току вршења цивилне службе, може се преместити у другу организацију или установу:

- 1) када надлежна здравствена установа утврди да је место на којем извршава радне задатке штетно по његово здравље;
- 2) ако у току вршења цивилне службе промени место пребивалишта;
- 3) у случају раскида уговора између Министарства одбране и организације или установе, односно када организација или установа престаје са радом;
- 4) ако организација или установа изгуби статус из члана 2. став 1. тачка 2. овог закона.

IV. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ У ЦИВИЛНОЈ СЛУЖБИ

Члан 30.

Министарство одбране расписује јавни позив за учешће у поступку избора организација или установа у којима ће се вршити цивилна служба.

Организације или установе из члана 2. став 1. тачка 2. овог закона подносе ресорном министарству захтев за доношење решења по основу којег се у њима врши цивилна служба.

У захтеву наводи се: подаци о организацији или установи; делатности и послове које обављају; број лица која се могу ангажовати у цивилној служби (на годишњем нивоу и по упутним роковима); опис послова и задатака на којим би се ангажовала лица у цивилној служби; пожељне квалификације лица у цивилној служби и други значајни подаци за обављање послова у цивилној служби.

Ресорно министарство захтев са потребним доказима и мишљењем о оправданости захтева доставља Министарству одбране.

Министар одбране решењем одређује организације или установе у којима се врши цивилна служба.

Међусобна права и обавезе организације или установе у којој се врши цивилна служба и Министарства одбране уређују се уговором.

Права и обавезе лица у цивилној служби

Члан 31.

Лице упућено у цивилну службу има право на редовно одсуство у трајању од 13 дана, рачунајући и нерадне дане.

За изузетно залагање у раду и остварене резултате лице у цивилној служби може се наградити одсуством у укупном трајању до седам дана.

Лице упућено у цивилну службу има право на ванредно одсуство због приватних послова у трајању до пет дана и то у случају: склапања брака, рођења детета, смрти или теже болести члана породичног домаћинства, полагања испита, отклањања последица елементарних непогода у породичном домаћинству, као и у другим случајевима за које одговорно лице оцени да су оправдани.

Ванредно одсуство због приватних послова може бити више пута одобрено, с тим да се време проведено на тим одсуствима дужим од пет дана, рачуна као време редовног одсуства, осим ако је то одсуство одобрено због смрти члана породичног домаћинства.

Решење о коришћењу редовног, наградног и ванредног одсуства доноси одговорно лице организације или установе односно лице које он овласти.

Редовно, наградно и ванредно одсуство не могу се користити на крају вршења цивилне службе нити се по тој основи може скраћивати време вршења цивилне службе.

Лицу у цивилној служби за свако добровољно давање крви припада право на два дана одсуства, изузимајући дан давања крви.

Члан 32.

Лице у цивилној служби у току вршења службе, ако поднесе захтев са потребним доказима, може путовати у иностранство за време редовног или наградног одсуства.

Захтев са потребним доказима подноси се Министарству одбране 30 дана пре дана путовања у иностранство.

Министар одбране уређује услове под којима лице у цивилној служби путује у иностранство.

Члан 33.

Лице упућено на цивилну службу може поднети писани поднесак Првостепеној комисији, ако сматра да се у вршењу цивилне службе према њему поступа на недостојан, нехуман или понижавајући начин.

О упућивању поднеска Првостепеној комисији и разлозима за подношење поднеска, лице из става 1. овог члана обавештава одговорно лице у организацији или установи.

Првостепена комисија је дужна да у року од 15 дана размотри поднесак из става 1. овог члана и предузме одговарајуће мере, ради утврђивања и превазилажења разлога поднеска.

Решење по поднеску Првостепена комисија доставља лицу које је уложило приговор и организацији или установи у којој врши цивилну службу у року од осам дана од дана доношења.

Лице које је уложило поднесак и организација или установа имају право жалбе у року од осам дана од дана пријема решења. Жалба се доставља Другостепеној комисији.

Решење Другостепене комисије је коначно у управном поступку. Против решења Другостепене комисије може се покренути управни спор.

Члан 34.

Лице упућено на цивилну службу за време вршења цивилне службе има право од организације или установе на:

- 1) накнаду у висини основне војничке плате војника који се налази на одслужењу војног рока са оружјем;
- 2) накнаду трошкова превоза од места становања до организације или установе према прописима који важе за остала запослена лица;
- 3) исхрану или накнаду трошкова исхране ако није регулисана исхрана у цивилној установи (као и за остала лица у организацији или установи);
- 4) средства хигијенско-техничке заштите или накнаду средстава за личну заштиту ако их није обезбедила организација или установа.

Лице у цивилној служби има право на здравствену заштиту, здравствено осигурање и права услед повреде и несреће на раду као и остала лица у организацији или установи о трошку организације или установе.

Члан 35.

Лице упућено у цивилну службу је дисциплински одговорно за повреде дужности и обавеза у цивилној служби.

Под повредама дужности и обавеза као основа за дисциплинску одговорност сматра се:

- 1) учестало кашњење, ранији одлазак и напуштање организације или установе у току радног времена без одобрења одговорног лица;
- 2) неоправдан изостанак један дан;
- 3) неодговорно и несавесно обављање радних задатака;
- 4) немаран и штетан однос према средствима за обављање радних задатака;
- 5) долазак у организацију или установу у стању алкохолисаности или под опијатима и довођење у то стање за време обављања радних задатака;
- 6) непристојно и насилничко понашање према лицима у организацији или установи односно према одговорном лицу.

Дисциплински поступак против лица у цивилној служби покреће одговорно лице из организације или установе. Дисциплински поступак против лица у цивилној служби спроводи комисија коју одређује одговорно лице. Један члан комисије мора бити из састава Првостепене комисије која је лице упутила у цивилну службу.

У случају повреда дужности и обавеза као и у случају неоправданог изостанка са обуке за цивилну заштиту, одговорно лице може лицу у цивилној служби да изрекне меру „опомена“ и о томе обавештава Првостепену комисију.

Члан 36.

Лицу у цивилној служби за време вршења цивилне службе забрањено је организовање и учествовање у штрајку.

Сви подаци о организацији или установи, осим података који су по прописима доступни јавности, сматрају се пословном односно службеном тајном.

Лице у цивилној служби је дужно да податке који се чувају као тајна, а које је сазнао, чува у току и након извршења цивилне службе.

Лицу у цивилној служби за време вршења цивилне службе мирују права из радног односа и не може бити запослен, нити обављати послове по уговору о делу.

Члан 37.

Лице упућено у цивилну службу ради на пословима и задацима које му одреди одговорно лице у складу са потребама организације или установе, при чему стручна спрема и занимање лица у цивилној служби нису обавезујући критеријум.

Лице упућено у цивилну службу обавља радне задатке, у складу са радним временом организације или установе. Радно време лица у цивилној служби је осам часова у радне дане односно 40 часова седмично.

Када то захтева природа вршења радних задатака, лицу у цивилној служби може се прерасподелити радно време, у складу са законом.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, а у случају прописаном у члану 20. став 1. овог закона, радно време се продужава до извршења задатака и послова, односно отклањања последица елементарних непогода.

Одговорно лице обезбедиће прерасподелом радног времена надокнаду времена ангажовања лица на спречавању настајања и отклањања последица елементарних непогода.

Права и обавезе организације или установе

Члан 38.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да лицу у цивилној служби обезбеди права прописана у члану 34. овог закона.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да лицу у цивилној служби обезбеди безбедност и заштиту здравља на раду, заштиту личног интегритета, као и друге облике заштите, у складу са законом и општим актом организације или установе.

Организација или установа, у којој се врши цивилна служба дужна је да по захтеву уже унутрашње јединице Министарства одбране лице у цивилној служби упути на обуку за обављање послова цивилне заштите.

Лице у цивилној служби не може обављати послове возача и руковаоца грађевинских и других машина, нити послове обезбеђења у организацији или установи у којој врши цивилну службу.

Члан 39.

Одговорно лице организације или установе дужно је да о промени статуса, делатности и другим променама у организацији или установи од значаја за цивилну службу, одмах обавести Првостепену комисију.

Обавеза вођења евиденције

Члан 40.

Одговорно лице организације или установе, односно лице које оно овласти дужно је да обезбеди вођење евиденције о лицу у цивилној служби, која садржи документа уже унутрашње јединице Министарства одбране и документа која се формирају у организацији или установи.

Упутство о вођењу евиденције прописује Министарство одбране.

Обука лица у цивилној служби

Члан 41.

За време вршења цивилне службе, лице у цивилној служби се обучава за обављање радних задатака, који су у делокругу организације или установе, као и за обављање послова цивилне заштите.

Обука за обављање радних задатака у организацији или установи обухвата стручно оспособљавање за извршење послова које реализује организација или установа од интереса за одбрану земље.

Обука за обављање послова цивилне заштите обухвата стручно оспособљавање за извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара у случају природних несрећа и елементарних непогода, техничко-технолошких удеса односно у случају ратних дејстава и последица тих дејстава.

Програм, поступак и начин организовања и извођења обуке за послове цивилне заштите у трајању од најмање 14 дана односно најмање 84 наставна часа, као и друга питања од значаја за обуку, на предлог органа надлежног за послове цивилне заштите, прописује министар одбране.

Обука за обављање послова цивилне заштите се по правилу изводи у месту вршења цивилне службе. Ако у месту вршења цивилне службе, не постоје услови за организовање и извођење обуке, исти се упућује на територију локалне самоуправе где постоје услови за организовање и извођење обуке уз накнаду трошкова превоза или обезбеђења смештаја и исхране.

Лице у цивилној служби које се не оспособи за послове цивилне заштите упућује се поново на обуку у првом наредном термину.

Контрола вршења цивилне службе

Члан 42.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да одреди овлашћено лице за контролу рада и понашања лица у цивилној служби и о томе обавести Првостепену комисију.

Одговорно лице из става 1. овог члана је дужно да једанпут месечно извештава Првостепену комисију о понашању и залагању лица у цивилној служби.

Члан 43.

Центар за цивилну службу и комисије за цивилну службу су дужни да врше контролу лица у цивилној служби и контролу организација или установа у којима се врши цивилна служба.

У случају одступања од одредаба овог закона, Центар за цивилну службу предузима мере из своје надлежности у складу са овим законом.

V. РЕЗЕРВНИ САСТАВ

Члан 44.

Лице које је извршило цивилну службу, даном отпуста из организације или установе постаје лице у резервном саставу и уводи се у евиденцију резервног састава.

Резервни састав обухвата резервни састав цивилне заштите и резервни састав других снага одбране.

Резервни састав цивилне заштите и других снага одбране чине лица која су војну обавезу регулисала извршењем цивилне службе и која су оцењена способним за рад.

У резервном саставу цивилне заштите и других снага одбране су лица која имају распоред и нераспоређена лица.

Распоређени припадници резервног састава су лица којима је одређен распоред у цивилној заштити односно другим снагама одбране.

О нераспоређеним припадницима резервног састава води се прописана евиденција у ужој унутрашњој јединици Министарства одбране.

Члан 45.

Обавезе лица у резервном саставу настају од дана отпуштања из цивилне службе, односно од дана кад је обавеза цивилне службе регулисана на други начин и трају до краја календарске године у којој лице (мушкарац) навршава 60 година.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, на вежбу се не позива самохрани родитељ ако има дете млађе од 15 година.

У случају ванредног или ратног стања, председник Републике може наредити да се лице коме је истекла цивилна служба по овом закону непосредно по извршењу цивилне службе задржи у цивилној служби као лице у резервном саставу.

Члан 46.

Лице у резервном саставу може бити позивано на обуку и вежбе цивилне заштите и других снага одбране (у даљем тексту: вежбе).

Лице у резервном саставу може бити ангажовано на вежби највише до 90 дана у току календарске године.

Обавеза у резервном саставу се извршава и учешћем на вежбама, курсевима и другим облицима цивилне обуке и извршавањем других дужности прописаних овим и другим законима, а у случају ванредног или ратног стања односно ванредне ситуације изазване елементарним непогодама и другим несрећама - ступањем у јединице цивилне заштите, анагажовањем у цивилној заштити и извршавањем одређених дужности и послова у другим снагама одбране.

Изузетно, за време ванредног или ратног стања, председник Републике може наредити да се ангажују:

- 1) лица у резервном саставу која су завршила вежбу у трајању прописаном одредбом става 2. овог члана;
- 2) лица у резервном саставу која су навршила године живота из члана 45. став 1. овог закона.

Члан 47.

На захтев лица у резервном саставу вежба се одлаже односно прекида:

- 1) ако је болесно (до наредног позивања по његовом оздрављењу);
- 2) ако је из његовог домаћинства у исто време позиван други члан домаћинства или се већ налази на служењу војног рока (док се он не врати);
- 3) ако у време вежбе полаже испите и ако би одласком на вежбу било спречено да заврши школску годину (док такав разлог постоји);

- 4) ако се у време вежбе налази на припремама ради учешћа на европским и светским спортским такмичењима и олимпијским играма;
- 5) ако учествује у међународним научним, истраживачким и уметничким манифестацијама или треба да обавља послове који су од изузетног значаја за Републику Србију (док манифестације и послови трају);
- 6) ако би услед смрти или тешке болести у домаћинству, односно услед елементарне непогоде домаћинство било доведено у тежак материјални или социјални положај његовим одласком на вежбу (док такво стање у домаћинству траје);
- 7) ако је непосредно пред одлазак или у време одласка на вежбу наступила смрт у домаћинству или у породици (до наредног позивања на вежбу);
- 8) и из других оправданих разлога у складу са овим законом.

Ако у месту у којем борави лице у резервном саставу влада заразна болест, вежба се том лицу одлаже док заразна болест траје.

Лицу у резервном саставу вежба се може, изузетно, одложити због неодложних потреба службе ако то затражи надлежни државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код којег је то лице запослено (док таква потреба постоји).

Вежба која траје дуже од три дана регистрованом пољопривреднику и другом лицу које самостално обавља привредну делатност, може се одложити због неодложних радова, ако у његовом домаћинству нема другог члана способног за привређивање.

Захтев за одлагање вежбе подноси се ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се води у евиденцији.

Ако се одлагање или прекид затражи због разлога наведених у ставу 1. тачка 1, 4, 5. и 6. овог члана, захтев се може поднети и када настане разлог за одлагање вежбе.

Члан 48.

Лицима у резервном саставу, према потребама цивилне заштите и других снага одбране, саопштава се распоред у резервном саставу.

Подаци о распореду у резервном саставу се посебно штите као тајни подаци у складу са законом.

Члан 49.

Позивање лица у резервном саставу врши се на основу Плана обучавања и Плана извођења вежби, а изузетно и по неодложној потреби.

Ради извођења вежби и оспособљавања у јединицама цивилне заштите и другим снагама одбране, лица у резервном саставу се позивају, на основу прописа о цивилној заштити и захтева надлежног органа цивилне заштите односно надлежног органа.

Јединица односно орган цивилне заштите захтев за позивање лица у резервном саставу доставља ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се лице води у евиденцији, најкасније 60 дана пре дана одређеног за јављање тих лица у јединицу односно службу цивилне заштите.

Ужа унутрашња јединица Министарства одбране код које се лице у резервном саставу води у евиденцији, позив доставља најкасније 30 дана пре утврђеног дана јављања за вежбу.

У условима ванредног, ратног стања, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа, позивање лица у резервном саставу врши се без временског ограничења.

Члан 50.

Вежба се под условима прописаним одредбама члана 47. став 1. овог закона одлаже на захтев лица у резервном саставу који се подноси ужој унутрашњој јединици Министарства одбране, у року од осам дана од дана пријема позива.

Ако одлагање вежбе због неодложних потреба службе тражи државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код кога је запослено позвано лице у резервном саставу, уз захтев за одлагање вежбе прилаже се потврда надлежног државног органа или правног лица.

Ако одлагање вежбе тражи пољопривредник због неодложних пољопривредних радова, уз захтев прилаже доказе да је регистрован пољопривредник и потврду надлежног органа јединице локалне самоуправе да у његовом домаћинству нема другог члана способног за обављање тих пољопривредних радова у време трајања вежбе на коју је позван.

Решење о одлагању вежбе доноси ужа унутрашња јединица Министарства одбране и примерак доставља органу цивилне заштите или органу где подносилац захтева има распоред.

Члан 51.

Обавеза у резервном саставу престаје лицу у резервном саставу:

- 1) по истеку календарске године, у којој је навршио 60 година;
- 2) ако је оцењен неспособним за рад;
- 3) ако му престане држављанство Републике Србије;
- 4) његовом смрћу.

Накнаде за вршење службе у резервном саставу

Члан 52.

Лице у резервном саставу које је позвано у вези са вршењем службе у резервном саставу има право на накнаду трошкова за превоз средствима јавног саобраћаја.

Члан 53.

Лицу у резервном саставу које је у радном односу, а позвано је у вези са вршењем службе у резервном саставу, за време вршења те обавезе припада накнада у висини месечне плате (односно зараде) коју је остварило за последњи месец пре позивања.

Лицу у резервном саставу које самостално обавља регистровану привредну или другу професионалну делатност за време вршења службе у резервном саставу припада накнада у висини основице од које плаћа допринос за обавезно сопствено социјално осигурање.

Лицу у резервном саставу које прима пензију или новчану накнаду због привремене незапослености за време вршења службе у резервном саставу ради које је позвано припада пензија односно новчана накнада због привремене незапослености.

Лицу у резервном саставу које није запослено или које самостално не обавља регистровану привредну или другу професионалну делатност, регистрованом пољопривреднику, као и лицу у резервном саставу које не прима пензију или новчану накнаду због привремене незапослености, за време вршења службе у резервном саставу ради које је позвано, припада новчана накнада у износу који пропише Влада Републике Србије.

Члан 54.

Накнаде предвиђене одредбама чл. 52. и 53. овог закона исплаћују се лицима позваним ради вежбе цивилне заштите на терет средстава којима располаже надлежни орган цивилне заштите.

Накнаде предвиђене одредбама члана 53. овог закона не припадају лицу у резервном саставу позваном на вежбу која траје до 48 часова, али му за то време припадају бесплатна исхрана и смештај, (ако вежба траје дуже од осам часова).

Државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код којих је лице позвано на вежбу запослено, дужни су да прерасподелом радног времена или на други начин обезбеде да то лице за време ангажовања на вежби која траје до 48 часова оствари плату односно зараду у пуном износу.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА, НАДЗОР И ФИНАНСИРАЊЕ ЦИВИЛНЕ СЛУЖБЕ

Евиденција

Члан 55.

Евиденцију о лицима у цивилној служби и резервном саставу води Министарство одбране.

Лице у цивилној служби и резервном саставу води се у евиденцији према месту пребивалишта.

Евиденцију лица у резервном саставу које борави у иностранству дуже од једне године води и дипломатско-конзуларно представништво.

Начин вођења евиденције о цивилној служби и образац књижице за цивилну службу прописује Министарство одбране.

Члан 56.

Државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва, друга правна лица и предузетници, дужни су да на захтев Министарства одбране доставе тражене податке у вези са извршавањем цивилне службе и одговорни су за тачност и ажурност података.

Члан 57.

Лицу у цивилној служби се издаје књижица за цивилну службу којом лице доказује извршење цивилне службе и свој идентитет.

Лицу распоређеном у јединицу цивилне заштите или у друге снаге одбране издаје се посебна легитимација, у складу са прописима о цивилној заштити.

Члан 58.

Лице у цивилној служби и лице у резервном саставу дужно је да у року од осам дана од дана настале промене ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се води у евиденцији пријави:

- 1) повратак са извршења цивилне службе ;
- 2) промену становања (нову адресу);
- 3) промену пребивалишта;
- 4) сваку промену здравственог стања значајну за способност за рад;
- 5) врсту и место обављања регистроване самосталне или предузетничке делатности, односно друге професионалне делатности;
- 6) губитак књижице за цивилну службу;
- 7) упис или обнову школске године;
- 8) и друге податке од значаја за извршавање цивилне службе.

Надзор**Члан 59.**

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Инспекторат одбране, у складу са Законом о одбрани и прописима који се односе на инспекцијски надзор.

Члан 60.

На поднеске у вези са извршавањем цивилне службе не плаћа се такса.

На остале поднеске у вези са регулисањем статуса и права по основу цивилне службе код других државних органа и правних лица наплаћује се такса, у складу са законом.

Финансирање цивилне службе**Члан 61.**

Средства за финансирање цивилне службе се обезбеђују у буџету Републике Србије и организацији или установи у којој се врши цивилна служба.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 62.**

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај регрут, лице у цивилној служби и лице у резервном саставу ако се без оправданог разлога не одазове позиву Министарства одбране у време и место који су назначени у појединачном позиву – за цивилну службу, лекарске и друге прегледе, као и за вежбу или другу обуку у резервном саставу која се признаје као извршење цивилне вежбе.

Члан 63.

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај лице у цивилној служби ако без оправданог разлога напусти цивилну службу, обуку и вежбу за време њеног трајања или ако открије службену и пословну тајну.

Члан 64.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се за прекршај регрут, лице у цивилној служби и лице у резервном саставу:

- 1) ако у прописаном року не пријави надлежној ужој унутрашњој јединици Министарства одбране код које се води у војној евиденцији настале промене из члана 58. овог закона;
- 2) ако организује, припрема и учествује у штрајку (члан 36. став 1. овог закона);
- 3) ако намерно или крајњом непажњом начини материјалну штету организацији или установи у којој врши цивилну службу (члан 35. став 2. тачка 4. овог закона);
- 4) ако се неодговорно и насилнички понаша према одговорном лицу или запосленима у организацији или установи (члан 35. став 2. тачка 6. овог закона).

Члан 65.

Новчаном казном од 45.000 до 450.000 динара казниће се организација или установа када се утврди да за време трајања цивилне службе није обезбедила услове за извршење цивилне службе или није обезбедила права која припадају лицу за време вршења цивилне службе (члан 38. ст. 1. и 2. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији или установи новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 66.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се организација или установа када се утврди да се за време трајања цивилне службе према лицу у цивилној служби поступало на недостојанствен, нехуман или понижавајући начин.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији или установи новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Лице које се налази у цивилној служби даном ступања на снагу овог закона наставља да врши цивилну службу, у складу са одредбама прописа по којима је упућено.

Поступак по изјављеном приговору савести који није окончан, окончаће се по одредбама овог закона.

Регрут који је поднео захтев за цивилну службу, а регрутна комисија га је оценила "способан" или "ограничено способан" за војну службу, упућује се у цивилну службу као способан за рад.

Лице које је извршило цивилну службу у организацији или установи пре ступања на снагу овог закона уводи се у евиденцију резервног састава цивилне заштите и других снага одбране у ужој унутрашњој јединици Министарства одбране.

Члан 68.

Прописи за извршење овог закона донеће се у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 69.

Потребна упутства и евиденције цивилне службе донеће Министарство одбране, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 70.

До доношења посебног закона о елементима система цивилне заштите и надлежностима о унутрашњем уређењу посебне организације за вођење послова заштите и спасавања, Министарство одбране финансираће трошкове лица у цивилној служби који обавезу извршавају у јединицама и службама цивилне заштите, спасавања, осматрања, обавештавања и узбуњивања.

Члан 71.

Уговори између Министарства одбране и организација или установа у којима се врши цивилна служба остају на снази до склапања нових уговора, у складу са одредбама овог закона.

Члан 72.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".